МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №2 з курсу "Дискретна математика"

> Виконав: ст. гр. КН-110 Петров Кирил

Викладач: Мельникова Н.І.

Тема:

Моделювання основних операцій для числових множин

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

Теоретичні відомості:

Основні поняття теорії множин. Операції над множинами Множина — це сукупність об'єктів, які називають елементами. Кажуть, що множина $A \in \mathbf{nідмножиною}$ множини S (цей факт позначають $A \subseteq S$, де $\subseteq$ — знак нестрогого включення), якщо кожен її елемент автоматично ε елементом множини S. Досить часто при цьому кажуть, що множина A міститься в множині S.

Якщо $A \subseteq S$ і $S \neq A$, то A називають **власною (строгою, істинною) підмножиною** S (позначають $A \subseteq S$, де $\subseteq$ – знак строгого включення). Дві множини A та S називаються **рівними**, якщо вони складаються з однакових елементів. У цьому випадку пишуть A = S.

Якщо розглядувані множини є підмножинами деякої множини, то її називають **універсумом** або **універсальною множиною** і позначають літерою U (зауважимо, що універсальна множина існує не у всіх випадках). Множини як об'єкти можуть бути елементами інших множин, Множину, елементами якої є множини, інколи називають **сімейством**.

Множину, елементами якої ϵ всі підмножини множини A і тільки вони (включно з порожньою множиною та самою множиною A), називають **булеаном** або **множиною-степенем** множини A і позначають P(A).

Потужністю скінченної множини A називають число її елементів, позначають |A|.

Множина, яка не має жодного елемента, називається *порожньою* і позначається $\emptyset$.

Вважається, що порожня множина є підмножиною будь-якої множини, а також $A \subset A$.

Варіант № 4

Завдання 1:

1. Для даних скінчених множин $A = \{1,2,3,4,5,6,7\}$, $B = \{4,5,6,7,8,9,10\}$, $C = \{2,4,6,8,10\}$ та універсума $U = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9,10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій: а) $B \setminus (C \setminus A)$; б) $\neg B \triangle \neg C$.

Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

a)
$$B \setminus (C \setminus A)$$
, $C \setminus A = \{8,10\}$, $B \setminus \{8,10\} = \{4,5,6,7,9\}$

TO
$$B \setminus (C \setminus A) = \{0,0,0,1,1,1,1,0,1,0\}$$

$$β$$
) $¬BΔ¬C$, $¬B={1,2,3}$, $¬C={1,3,5,7,9}$, $¬BΔ¬C={2,5,7,9}$

то
$$\neg B\Delta \neg C = \{0,1,0,0,1,0,1,0,1,0\}$$

Завдання 2:

2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $\overline{(A \setminus B) \cup C} \cap A$. Знайти його потужність.

$$A \setminus B = \{1,2,3\} \quad (A \setminus B) \cup C = \{1,2,3,4,6,8,10\} \quad \neg ((A \setminus B) \cup C) = \{5,7,9\}$$

$$(\neg ((A \setminus B) \cup C)) \cap A = \{5,7\}.$$

Булеан $\{\emptyset, \{5\}, \{7\}, \{5,7\}\}$ отже потужність булеану дорівнює $2^2=4$

Завдання 3:

Нехай маємо множини: N — множина натуральних чисел, Z — множина цілих чисел, Q — множина раціональних чисел, R — множина дійсних чисел; A, B, C — будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірного твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне — навести доведення):

- a) $\{1, 2\} \subset \{\{1, 2\}, 2, 3\}; \quad 6) Q \cup R = R;$
- B) $N \cap R \subset Z$; Γ) $Z \setminus N \subset Q \setminus N$;
- д) якщо $A \cap \neg B \subset C$, то $A \subseteq B \cup C$.
- а) Твердження ε правильним.
- б) Так як Q ϵ підмножиною R, тому Q $\cup$ R = R, отже R=R, то твердження правильне.
- в) $N \cap R = N$, $N \subset Z$ отже твердження ϵ правильним;
- г) $Z \setminus N$ множина від'ємних цілих чисел, $Q \setminus N$ множина періодичних чисел, отже твердження хибне так від'ємні цілі числа не можуть входити до множини періодичних чисел.
- д) Елементи які в А та ¬В спільні містяться у множині C, а елементи A, що не спільні з ¬В входять у множину B. Отже, якщо об'єднати B та C, то усі елементи A будуть входити в множину $B \cup C$, а отже $A \subset B \cup C$.

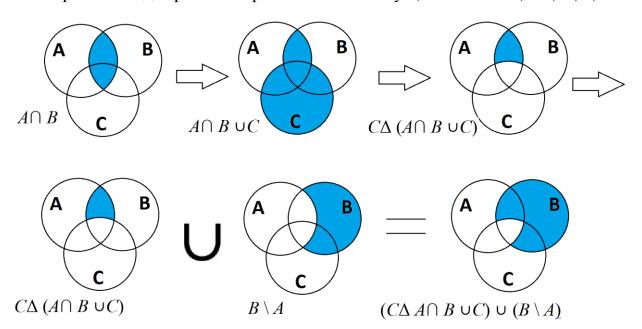
Завдання 4:

Логічним методом довести тотожність: $A \setminus (B \cup C) = (A \setminus B) \setminus C$.

Нехай
$$X \in A \setminus (B \cup C)$$
 позбав позбав позбав позбав операций різниці $A \cap \overline{B} \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \cap \overline{B} \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \setminus B \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \cap \overline{B} \cap \overline{C}$ позбав операций $A \cap \overline{B} \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \cap \overline{C} \cap \overline{C} \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \cap \overline{C} \cap \overline{C} \cap \overline{C} \cap \overline{C}$ позбав операций різниці $A \cap \overline{C} \cap$

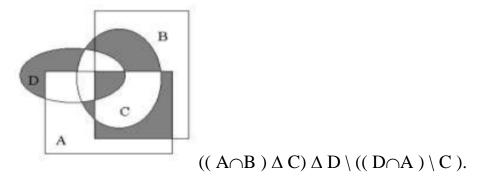
Завдання 5:

Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину: $(C\Delta A \cap B \cup C) \cup (B \setminus A)$.

Завдання 6:

Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

Завдання 7:

Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини

можуть входити не більше одного разу): $((A \triangle B \cup C) \cup \neg A) \cap C$.

```
\begin{array}{l} A_{\Delta}(B_{\nu}C)=\left((A_{\Delta}B_{\nu}C)_{\nu}\bar{A}\right)nC=\left((A_{\Delta}B_{\nu}C)_{\nu}\right)\upsilon\left((B_{\nu}C)_{\nu}\bar{A}\right)\nu\bar{A}\right)nC=\\ =\left((A_{\Delta}B_{\nu}C)_{\nu}\upsilon\left((B_{\nu}C)_{\nu}\bar{A}\right)\upsilon\bar{A}\right)nC=\left((A_{\Delta}B_{\nu}C)_{\nu}\upsilon\left((A_{\nu}B_{\nu})_{\nu}(A_{\nu}C)_{\nu}\right)\upsilon(A_{\nu}C)_{\nu}\bar{A}\right)nC=\\ =\left((A_{\nu}A)_{\nu}\left((A_{\nu}B_{\nu})_{\nu}(A_{\nu}C)_{\nu}\right)\upsilon(A_{\nu}B_{\nu})\upsilon(A_{\nu}C)_{\nu}\right)nC=\\ =\left((A_{\nu}B_{\nu})_{\nu}(A_{\nu}C)_{\nu}\upsilon(A_{\nu}B_{\nu})\upsilon(A_{\nu}C)_{\nu}\right)nC \end{array}
```

Завдання 8:

```
1 #include <stdio.h>
 2 #include <stdlib.h>
 4 int main()
 5 {
 6 int b=0;
 6 int b=0;
 7 for(int n=1; n<=1000;n++)
 9 if(n%11==0 || n%17==0)
10 {
11
12 b++;
13 }
14
15 }
16 printf("%d\n", 1000-b);
17 return 0;
18
```

jharvard@appliance (~/Programs): ./1117 857

Отже 857 таких чисел.

Додаток 2

Ввести з клавіатури дві множини цілих чисел. Реалізувати операції перерізу та симетричної різниці над цими множинами. Вивести на екран новоутворені множини. Знайти програмно їх потужність.

```
Put the amount of array's a elements: 3
Put the amount of array's b elements: 4
a[0]=1
a[1]=2
a[2]=3
b[0]=2
b[1]=3
b[2]=4
b[3]=5
Pereriz = {2 3 }
|pereriz| = 2
Symetrychna riznytsya = {1 4 5 }
|Symetrychna riznytsya| = 3
```

```
1 #include <stdio.h>
 2 #include <cs50.h>
 3 #include <math.h>
 5 int main()
 6 {
 7 //zapros i vvod 2 mnozhin
       printf("Put the amount of array's a elements: ");
 9
       int n = GetInt();
10
       int a[n];
       printf("Put the amount of array's b elements: ");
11
12
       int x = GetInt();
13
       int b[x];
       for(int i=0;i<n;i++)</pre>
14
15
           printf("a[%d]=",i);
16
17
           scanf("%d", &a[i]);
18
       }
19
20
21
       for(int i=0;i<x;i++)</pre>
22
23
           printf("b[%d]=",i);
           scanf("%d", &b[i]);
24
25
26 //znahodjenya pererizu
       printf("Pereriz = {");
27
28
       int m=0;
29
       for(int j=0; j<n; j++)
30
           for(int i=0; i<x; i++)</pre>
31
32
33
               if(a[j]==b[i]){
34
               printf("%d ", a[j]);
35
               m++;
36
37
               }
38
            }
39
        }
40
        printf("}\n");
41
        printf("|pereriz| = %d\n",m );
```

```
41
        printf("|pereriz| = %d\n",m );
42
43
        //symetrichna riznytsa
44
        int h=0;
        printf("Symetrychna riznytsya = {");
45
46
        int c=0;
47
       for(int j=0; j<n; j++)</pre>
48
       {
49
            for(int i=0; i<x; i++)</pre>
50
            {
                if(a[j]!=b[i])
51
52
                {
53
                h++;
54
                }
55
            }
             if(h%x==0)
56
57
                {
58
                printf("%d ", a[j]);
59
                C++;
60
                }
61
62
             h=0;
63
        }
64
        int v=0;
65
        for(int j=0; j<x; j++)
66
       {
            for(int i=0; i<n; i++)</pre>
67
68
69
                if(b[j]!=a[i])
```

```
69
                if(b[j]!=a[i])
70
                {
71
                h++;
72
                }
73
74
75
            if(h%n==0)
76
77
                {
78
                printf("%d ", b[j]);
79
                V++;
80
                }
81
82
            h=0;
83
        }
84
        printf("}\n");
        printf("|Symetrychna riznytsya| = %d\n",v+c);
85
86
87
88
        return 0;
89
       return 0;
90 }
```

Висновок: ми ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчились будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїли принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.